

Sprawdź, jak jesteś przygotowany do egzaminu ósmoklasisty.

Quiz z lektur obowiązkowych

Cel lekcji

Utrwalę elementy świata przedstawionego w lekturach obowiązkowych, takich jak:

1. Charles Dickens, „Opowieść wigilijna”;
2. Aleksander Fredro, „Zemsta”;
3. Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym „Tren I, V, VII i VIII”;
4. Aleksander Kamiński, „Kamienie na szaniec”;
5. Ignacy Krasicki, „Żona modna”;
6. Adam Mickiewicz, „Reduta Ordona”, „Śmierć Pułkownika”, „Świtezianka”, „Dziady część II”, wybrany utwór z cyklu „Sonety krymskie”, „Pan Tadeusz” (całość);
7. Antoine de Saint-Exupéry, „Mały Książę”;
8. Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis”, „Latarnik”;
9. Juliusz Słowacki, „Balladyna”;
10. Stefan Żeromski, „Szyfrowe prace”;
11. Sławomir Mrożek, „Artysta”;
12. Melchior Wańkowicz, „Ziele na kraterze” (fragmenty), „Tędy i owędy” (wybrany reportaż).

Kryteria sukcesu

1. Podaję autora lektur obowiązkowych.
2. Wskazuję czas, miejsce akcji oraz bohaterów.
3. Określam problematykę lektur.
4. Przypisuję cytaty do odpowiedniego utworu.

Oceń w skali od 1 do 5 poziom swojej wiedzy na temat poszczególnych lektur z podstawy programowej. Utrwal informacje dotyczące tych utworów, do których pytania sprawiły Ci problem. Swoją autorefleksję prześlij nauczycielowi e-mailem lub przez dziennik elektroniczny.

Forma sprawdzenia osiągnięcia celu

Wyniki quizu, metoda zdań niedokończonych:

- Najlepiej poradziłam/-em sobie z zadaniami dotyczącymi: ...
- Muszę jeszcze powtórzyć: ...

QUIZ WIEDZY

Charles Dickens „Opowieść wigilijna”

1. Gdzie i kiedy dzieje się akcja utworu?
2. Podaj imię i nazwisko głównego bohatera.
Czego właścicielem był Ebenezer Scrooge?
3. Kim był Marley?
4. Jaka kara po śmierci spotkała Marleya?
5. Z jakiego powodu Marley nawiedza Scrooge’a?
6. Kim był dla Ebenezera Fred?
7. Kim był Bob Cratchit?
8. Wymień duchy, które nawiedzają Ebenezera po spotkaniu z duchem Marleya.
9. Co pokazuje Ebenezеровi Duch Wigilijnej Przeszłości?
10. Co pokazuje Ebenezеровi Duch Tegorocznego Bożego Narodzenia?
11. Co pokazuje Ebenezеровi Duch Przyszłych Wigilii?
12. Jakie działania podjął Ebenezer Scrooge po wizycie trzech duchów?

Aleksander Fredro „Zemsta”

1. W którym wieku żył Aleksander Fredro – uznawany za jednego z najwybitniejszych komediopisarzy polskich?
2. Skąd Aleksander Fredro zaczerpnął pomysł napisania komedii?
3. Gdzie i kiedy dzieje się akcja „Zemsty”?
4. Wymień dwóch głównych bohaterów utworu.
5. Co stanowi główny wątek w utworze?
6. Na czym polegały funkcje cześnika i rejenta?
7. O kim mowa? Prawny opiekun swojej bratanicy Klary; stary kawaler; wysoki, dobrze zbudowany mężczyzna w średnim wieku; jego nazwisko pochodzi od słowa „raptus” – ktoś gwałtowny, porywczy, wybuchowy.
8. O kim mowa? Szczupły, drobny człowiek; na pozór cichy, pobożny, w rzeczywistości sprytny, podstępny, bardzo inteligentny, zawzięty i obłudny, a okazywana religijność jest tylko pozorna; jego nazwisko wskazywałoby na to, że jest człowiekiem spokojnym i łagodnym. W rzeczywistości to intrygant, który działa podstępnie i potrafi być bezwzględny nawet dla własnego syna Wacława.
9. Czyje nazwisko pochodzi od słowa „papka”, co w staropolszczyźnie oznaczało resztki pozostawione z jedzenia po czymś posiłku?

10. Co składa się na majątek Papkina? Co się stało z jego pozostałą częścią?
11. Jaka jest różnica pomiędzy Papkinem prawdziwym a Papkinem wymyślonym przez samego siebie?
12. Jakich dowodów miłości żąda Klara od Papkina?
13. Dlaczego Papkin pisze testament?
14. Z kim w czasie studiów romansował Wacław?
15. Kto jest wdową po trzech mężach i krewną Klary, osobą wyrachowaną i sprytną, która mówi: „Chciałam za mąż wyjść czym prędzej, by nie zostać całkiem w nędzy”?
16. Jakimi wydarzeniami kończy się komedia?
17. Wskaż cechy dramatu jako rodzaju literackiego.
18. Podaj cechy komedii jako gatunku literackiego.
19. Wskaż rodzaje komizmu występujące w Zemście oraz zilustruj je przykładami.

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym „Tren I, V, VII i VIII”

1. W którym wieku żył Jan Kochanowski i jaka to była epoka?
2. Wymień miejsca, w których studiował poeta.
3. U którego króla pełnił funkcję sekretarza? Jaki to okres jego życia?
4. Gdzie osiedlił się poeta w 1570 roku? Jaki to okres jego życia?
5. Odrodzenie – inaczej renesans – to epoka, której nadrzędnym hasłem było zdanie zaczerpnięte ze starożytności „Człowiekiem jestem i nic co ludzkie nie jest mi obce”. W centrum zainteresowania twórców renesansu był człowiek i wszystkie jego sprawy (antropocentryzm). Kto jest autorem tych słów?
6. Wymień cechy fraszki jako gatunku literackiego.
7. Wymień trzy tytuły znanych Ci fraszek Jana Kochanowskiego.
8. Wymień cechy pieśni jako gatunku literackiego.
9. Wymień rodzaje pieśni ze względu na podejmowaną przez nie tematykę.
10. Nazwij i omów trzy środki poetyckie użyte przez poetę w pierwszych dwóch wersach pieśni Czego chcesz od nas, Panie.
„Czego chcesz od nas, Panie, za Twe hojne dary?
Czego za dobrodziejstwa, którym nie masz miary?”
11. Wymień cechy trenu jako gatunku literackiego.
12. Kto po raz pierwszy uczynił dziecko bohaterem trenów?
13. Z ilu utworów składają się treny Jana Kochanowskiego?
14. Jak miała na imię córka poety, która zmarła około 1580 roku?
15. Ile lat miała wówczas dziewczynka?

Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”

1. „Kamienie na szaniec” to hołd oddany trzem głównym bohaterom utworu, którzy potrafili „Pięknie umierać i pięknie żyć, wcielając w życie dwa ideały”. Jakie?
2. Określ czas akcji utworu.
3. Określ miejsce akcji.
4. Wymień trzech głównych bohaterów lektury i podaj ich pseudonimy.

5. Co powinniśmy wiedzieć o ludziach, których czyny rozeszły się echem po kraju? O kim mowa?
 - Był chłopcem bardzo silnym, ale jednocześnie drobnym i szczupłym, o piegowatej twarzy i rudych włosach:
 - Był wysokim, szczupłym chłopcem o niebieskich oczach i jasnych włosach. Ciągłe się uśmiechał, mówił szybko, wymachując przy tym rękoma. Przez kolegów nazywany „Glizdą” ze względu na wysoki wzrost:
 - Wysoki, szczupły, wysportowany, obdarzony niemal dziewczęcą urodą, o delikatnej cerze i regularnych rysach, jasnoniebieskich oczach i jasnych włosach. Przypominał dziewczynę, dlatego przyjął w pseudonimie imię żeńskie:
6. Podaj datę akcji pod Arsenatem.
7. Wymień co najmniej trzy przykłady działań bohaterów w ramach Małego Sabotażu.
8. Wymień co najmniej trzy przykłady działań dywersyjnych opisanych w utworze.
9. Wymień powody śmierci trzech głównych bohaterów utworu.
10. Kto napisał pamiętnik, z którego korzystał Aleksander Kamiński? Jaka była geneza jego powstania?
11. Podaj autora i tytuł wiersza, z którego pochodzą słowa „jak kamienie przez Boga rzucane na szaniec”.
12. Komu strofę wiersza recytuje Czarny Jaś?

Ignacy Krasicki „Żona modna”

1. W którym wieku i której epoce żył Ignacy Krasicki?
2. Określ gatunek utworu i wskaż jego cechy.
3. Kogo określa się mianem „księcia poetów polskich”?
4. Dlaczego Piotr poślubił „żonę modną”?
5. Co robi młoda żona?
6. Dlaczego mówimy, że Krasicki posłużył się w tekście karykaturą?

Adam Mickiewicz „Reduta Ordona”

1. Gdzie i kiedy dzieje się akcja „Reduty Ordona”?
2. Kim był Julian Ordon?
3. Co to jest reduta?
4. Kto jest narratorem utworu?
5. W jaki sposób autor przedstawił wojska polskie i rosyjskie?
6. Dlaczego Ordon wysadził redutę?
7. Czy w rzeczywistości Ordon ginie w czasie walki o redutę?

Adam Mickiewicz „Śmierć Pułkownika”

1. Kto jest bohaterem wiersza? Kim była ta osoba/jaką funkcję pełnił?
2. Dlaczego bohaterka wiersza to postać wyjątkowa?
3. Każda strofa wiersza to oddzielny obraz. O co prosi chory Pułkownik w drugiej zwrotce?

„Kazał konia Pułkownik kulbaczyć,
Konia w każdej sławnego potrzebie;

Chce go jeszcze przed śmiercią obaczyć,
 Kazał przywieść do izby — do siebie.
 Kazał przynieść swój mundur strzelecki,
 Swój kordelas i pas i ładunki;
 Stary żołnierz, — on chce, jak Czarniecki,
 Umierając, swe żegnać rynsztunki”

4. Odbiorca na początku nie wie, kim jest konający żołnierz. Bohatera otacza aura tajemniczości. Na podstawie opisanych sytuacji czytelnik może się zorientować, że jest to ktoś bardzo ważny i zasłużony – domku leśnika pilnują strażę, do umierającego dowódcy schodzi się lud. Na podstawie dotychczasowej tabeli napisz, która zwrotka wiersza odstawia prawdę o bohaterze.

Strofa 1	
Strofa 2	
Strofa 3	
Strofa 4	
Strofa 5	

Adam Mickiewicz „Świtezianka”

- Wymień głównych bohaterów utworu.
- Na podstawie podanych cytatów określ miejsce akcji. „Brzegami sinej Świtezi wody”, „Pośrodku gęstej leśzczyny”, „W tutejszym borze”, „Pod tym się widzą modrzewiem”.
- Na podstawie podanych cytatów określ porę doby i roku. „Idą przy świetle księżyca”, „Każdą noc prawie, o jednej porze” „Minęło lato, żółtkniaty liście / I dżdżysta nadchodzi pora”.
- Wypisz z podanego fragmentu epitety określające młodzieńca.

„Jakież to chłopak piękny i młody?
 Jaka to obok dziewica?
 Brzegami sinej Świtezi wody
 Idą przy świetle księżyca”.
- Wypisz z podanego fragmentu epitety określające dziewczynę.

„Powiedz mi, piękna, luba dziewczyno,
 Na co nam te tajemnice”.
- Co ślubował dziewczynie strzelec?
- Dlaczego został ukarany?
- Jaka kara spotkała strzelca?
- Ułóż we właściwej kolejności plan wydarzeń:
 - Zdrada i niedotrzymanie przysięgi
 - Obietnice młodzieńca
 - Zemsta i kara dla niewiernego kochanka
 - Miłość chłopca i dziewczyny
- Na podstawie tekstu ballady wyodrębnij elementy fantastyczne i realistyczne:

Świtezianka – nimfa wodna, osoba strzelca, miejsce spotkań kochanków, pływanie po powierzchni wody, jęki dające się słyszeć pod modrzewiem, złożenie i niedotrzymanie przysięgi
- Wymień najważniejsze cechy ballady jako gatunku literackiego.

Adam Mickiewicz „Dziady cz. II”

1. Na czym polegał obrzęd dziadów i kto mu przewodniczył?
2. Jakie trzy kategorie duchów wywołał Guślarz?
3. Za co cierpieli Józio i Rózia?
4. O co proszą aniołki wywołane przez Guślarza?
5. Kim było widmo złego pana?
6. Kogo symbolizuje kruk?
7. Kogo symbolizuje sowa?
8. O co prosi widmo złego pana?
9. Za co cierpi pasterka Zosia?
10. Ile lat miała pasterka Zosia, kiedy zmarła?
11. Ile lat będzie trwało jeszcze jej cierpienie?
12. O co prosi pasterka Zosia?
13. Które duchy wypowiedziały następujące przestania?
 - a) „Bo słuchajcie i zważcie u siebie, że według Bożego rozkazu, kto nie zaznał goryczy ni razu, ten nie dozna słodyczy w niebie”
 - b) „Bo słuchajcie i zważcie u siebie, że według bożego rozkazu, kto nie dotknął ziemi ni razu, ten nigdy nie może być w niebie”
 - c) „Tak, muszę dręczyć się wiek wiekiem, sprawiedliwe zrządzenie Boże, bo kto nie był ni razu człowiekiem, temu człowiek nic nie pomoże”

Adam Mickiewicz „Sonety krymskie”

1. Z ilu utworów składają się „Sonety krymskie”?
2. Czym charakteryzuje się sonet jako gatunek literacki?
3. Co opisują dwie pierwsze zwrotki sonetu „Stepy akermańskie”?

„Wpłynąłem na suchego przestwór oceanu,
Wóz nurza się w zieloność i jak łódka brodzi,
Śród fali tąk szumiących, śród kwiatów powodzi,
Omijam koralowe ostrowy burzanu.
Już mrok zapada, nigdzie drogi ni kurhanu;
Patrzę w niebo, gwiazd szukam, przewodniczek łodzi;
Tam z dala błyszczą obłoki? tam jutrzeńka wschodzi?
To błyszczą Dniestr, to weszła lampa Akermanu”
4. Jakie uczucia cechują osobę mówiącą w wierszu w III i IV zwrotce?

„Stójmy! — Jak cicho! — Słyszę ciągnące żurawie,
Których by nie dościgły źrenice sokoła;
Słyszę, kędy się motyl kotłusa na trawie,
Kędy wąż śliską pierśią dotyka się ziota.
W takiej ciszy — tak ucho natężam ciekawie,
Że słyszałbym głos z Litwy. — Jedźmy, nikt nie woła!”
5. Nazwij podane środki poetyckie:
 - a) suchy przestwór
 - b) wśród kwiatów powodzi

Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz”

1. Podaj pełen tytuł „Pana Tadeusza”.
2. Gdzie dzieje się akcja utworu?
3. Wskaż trzy główne wątki w „Panu Tadeuszu”.
4. Dlaczego Jacek Soplica zabija Stolnika?
5. Kim dla Jacka był Tadeusz?
6. Czyją córką była Zosia?
7. Kim był ksiądz Robak?
8. Do kogo lub do czego skierowana jest inwokacja?
9. Kto na cymbałach przedstawił historię Polski ukazaną dźwiękami?
10. Wskaż co najmniej trzy cechy eposu narodowej.
11. Z ilu sylab składa się każdy wers „Pana Tadeusza”?

Antoine de Saint-Exupéry „Mały Książę”

1. Jakiej narodowości był autor utworu? Jak przebiegało jego życie?
2. Gdzie spotyka Małego Księcia narrator pilot?
3. Jak nazywała się planeta Małego Księcia i co o niej wiemy?
4. Określ wygląd zewnętrzny Małego Księcia:
 - Ma (jasne/ciemne) włosy i kędzierzawą czuprynę.
 - Nosi zielone ubranie i(żółty/zielony) szalik.

O kim mowa? Jest piękna, świadoma swej urody i czaru. Przybyła na planetę Małego Księcia jako małe ziarenko. Jest kapryśna i kokieterijna, żąda opieki i komplementów.
5. Wymień bohaterów, których spotyka Mały Książę na poszczególnych planetach.
6. Kto reprezentuje ludzi, którzy nade wszystko cenią sobie władzę, dla których wszystkie działania zmierzają do podporządkowania sobie innych?
7. Kto reprezentuje typ człowieka, który jest skoncentrowany jedynie na sobie, ważne jest dla niego tylko to, by był uwielbiany i oklaskiwany?
8. Kto w utworze jest symbolem wszelkich uzależnień, zniewolenia i braku panowania?
9. Kto reprezentuje ludzi, dla których dobra materialne są wartością, którym poświęciliby swoje życie? Nieustannie liczy gwiazdy, przekonany, że je posiada.
10. Kto był człowiekiem, który bezwolnie wykonuje polecenia i rozkazy, nie zastanawiając się nad ich sensem i celowością. Wciąż zajęty jest pracą?
11. Kogo możemy określić mianem pseudonaukowca? Nie jest badaczem, pisze księgi, jest zwykłym biurokratą. Spisuje informacje gromadzone dla niego przez innych.
12. Kto w utworze jest symbolem śmierci i spraw ostatecznych?
13. Kto prosi Małego Księcia, aby go oswoił?
14. Jakie przestanie przekazuje Małemu Księciu lisek?

Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”

1. Co oznacza tytuł? Kto wypowiada te słowa i do kogo są skierowane?
2. Określ czas i miejsce akcji.
3. Kto reprezentował pogan? Wymień trzy postacie.
4. Kto reprezentował chrześcijan? Wymień trzy postacie.
5. Jaki znak symbolizował chrześcijan?
6. Kogo dotyczy główny wątek miłosny?
7. Kto przeszedł metamorfozę wewnętrzną w powieści?
8. Kogo nazywano arbitrem elegancji? Kim on był?
9. Kto według przekazów historycznych zabił Germanika – prawowitego następcę tronu, swoją pierwszą żonę Oktawię oraz swoją matkę Agryppinę?
10. Kto opiekuje się Ligią, kiedy zostaje zakładniczką Rzymu, zastępując jej rodziców?
11. Podaj co najmniej trzy sposoby prześladowania chrześcijan ukazane w utworze.
12. Wymień co najmniej trzy cechy powieści historycznej.

Henryk Sienkiewicz „Latarnik”

1. Gdzie i kiedy rozgrywa się akcja noweli?
2. Po którym powstaniu Skawiński został zesłany na emigrację? (podaj jego czas trwania)
3. Ile lat ma Skawiński?
4. Jaka sytuacja panowała wówczas na Polskę?
5. W jakich walkach brał udział Skawiński?
6. Uzasadnij, że Skawiński był człowiekiem wielu zawodów, stale jednak mającym świadomość bycia tułaczem.
7. Dlaczego Skawiński został zwolniony z posady latarnika?
8. Czym cechuje się nowela jako gatunek literacki?

Juliusz Słowacki „Balladyna”

1. Określ czas i miejsce akcji „Balladyny”.
2. Wymień co najmniej trzy postacie realistyczne w utworze.
3. Wymień trzy postacie fantastyczne przedstawione w utworze i wskaż, kim były.
4. Dlaczego Balladyna zabiła Alinę?
5. Wymień kolejne zbrodnie Balladyny oraz wskaż, jakie były ich powody.
6. Które określenia wyglądu zewnętrznego pasują do Aliny, a które do Balladyny?
 - a) czarne włosy i czarne oczy, blada cera
 - b) jasne włosy i niebieskie oczy
7. W jaki sposób kończą się losy Balladyny?
8. Określ gatunek utworu.

Stefan Żeromski „Syzyfowe prace”

1. Określ czas akcji „Syzyfowych prac”.
2. Gdzie znajdował się rodzinny dom Borowiczów?
W jakiej miejscowości znajdowała się szkoła elementarna, w której Marcin rozpoczął naukę?
3. W jakiej miejscowości znajdowało się gimnazjum, w którym uczył się Marcin?
4. Co rozumiemy pod pojęciem rusyfikacja?
5. Wymień co najmniej trzy metody, jakie stosowali rusyfikatory w klerykowskim gimnazjum.
6. Dlaczego Żeromski zatytułował swoją powieść „Syzyfowe prace”? Do jakiego mitu nawiązuje?
7. Kto na lekcji u profesora Sztettera recytuje „Redutę Ordona”?
8. Do jakiego powstania nawiązuje „Reduta Ordona”?
9. Jakie pochodzenie społeczne miał Andrzej Radek?
10. W kim w sposób platoniczny zakochał się Marcin Borowicz?

Stawomir Mrozek „Artysta”

1. Gdzie zatrudnić chce się kogut?
2. Za kogo się podaje?
3. Jaką pracę proponuje mu dyrektor cyrku?
4. Dlaczego kogut nie przyjmuje jego propozycji?
5. Co było największą wadą koguta?

Melchior Wańkowicz „Ziele na kraterze” (fragmenty)

1. Jak miała na imię starsza córka pisarza, o której pisze w utworze „Ziele na kraterze”?
2. Kiedy zmarła córka pisarza?
3. Który poeta zginął w czwartym dniu powstania warszawskiego?
4. Jak miała na imię żona poety, która zginęła w powstaniu warszawskim 1 września 1944 roku?

Melchior Wańkowicz „Tędy i owędy” (wybrany reportaż)

1. Wymień cechy reportażu jako gatunku publicystyczno-literackiego.
2. Kim jest poliglota?

Cytaty

Z jakiego utworu pochodzą cytaty? Podaj autora i tytuł.

1. „Ciemno wszędzie, głucho wszędzie,
co to będzie, co to będzie”
2. „Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje;
Raczyż bógostawieństwo dać do końca swoje!”
3. „Gościu, siądź pod moim liściem, a odpocznij sobie!”
Nazwij dwa użyte w tym wersie środki poetyckie.

4. „Jestem Papkin – lew północy.
Rotmistrz sławny i kawaler
Tak, siak, tędy i owędy.
Mądry w radzie, dzielny w boju,
Dusza wojny, wróg pokoju”
5. „Złota też, wiem, nie pragniesz, bo to wszystko Twoje,
Cokolwiek na tym świecie człowiek mieni swoje”
(mieni – uważa)
6. „Jako oliwka mała pod wysokim sadem
Idzie z ziemi ku górze macierzyńskim śladem”

Jak nazywamy długie, rozwinięte porównanie użyte w powyższym trenie?
7. „Bardzo proszę... mocium panie...
Mocium panie... me wezwanie...”
8. „Nieszczęsne ochędóstwo, żałosne ubiory
Mojej namilszej cory!”
9. „Niech się dzieje wola nieba, z nią się zawsze zgadzać trzeba”
10. „Wielkieś mi uczyniła pustki w domu moim,
Moja droga Orszulo, Tym zniknięciem swoim!”

Podaj autorów lektur obowiązkowych.

1. „Opowieść wigilijna”
2. „Zemsta”
3. „Tren I, V, VII, VIII”, fraszki, pieśni
4. „Żona modna”
5. „Reduta Ordona”
6. „Śmierć Putkownika”
7. „Świtezianka”
8. „Dziady cz. II”
9. „Sonety krymskie” – utwór „Stepy akermańskie”
10. „Pan Tadeusz”
11. „Mały Książę”
12. „Quo vadis”
13. „Latarnik”
14. „Balladyna”
15. „Szyfowe prace”
16. „Artysta”
17. „Ziele na kraterze”
18. „Tędy i owędy”